

Cuprins

Orient

Un sfat bun e mai de preț ca aurul	9
Radioul cadou	25
Părul Profetului	43

Occident

Yorick	73
La licitația condurilor de rubin	99
Cristofor Columb și regina Isabella a Spaniei își desăvârșesc legătura (<i>Santa Fe, 1492 d.Hr.</i>)	119

Orient, Occident

Armonia sferelor	137
Cehov și Zulu	165
Vajnicul	193
<i>Nota ediției originale</i>	235

— Ați completat formularul de cerere?
Dați-mi voie să-l văd, vă rog.

Ea îi întinse un document împăturit cu grijă, într-un plic maro.

— E în regulă?

Pentru prima dată în vocea ei se simți o urmă de îngrijorare.

El lovi ușor biroul, destul de aproape de locul unde se odihnea mîna ei.

— N-am nici o îndoială, zise el. O clipă, am să verific.

Ea termină de mîncat *pakora* în timp ce el se uita peste hîrtii.

— Perfect, dădu el sentința în cele din urmă. Totul e în ordine.

— Vă mulțumesc pentru sfat, zise ea, dînd să se ridice. Mă voi duce acum să aștept la poartă.

— Dar ce vă-nchipuiți? țipă el, lovindu-se peste frunte. Credeți că așa ușor merge? Dați doar cererea și gata, vă și dau permisul, cu un zîmbet mare pe față? Domnișoară Rehana, ascultați-mă: locul în care intrați e mai rău ca o secție de poliție.

— Chiar așa?

Oratoria lui își făcuse efectul. Acum atenția femeii era captată cu totul, iar el putea s-o mai privească preț de cîteva momente.

Inspiră din nou, ca să se liniștească, și se lansă în discursul standard. Îi spuse că

sahibii credeau că toate femeile care veneau marțea și pretindeau că sînt în întreținerea a tot felul de șoferi de autobuz din Luton sau contabili autorizați din Manchester erau de fapt mincinoase și șarlatane și impostoare.

Ea protestă :

— Dar atunci am să le spun pur și simplu că eu, una, nu sînt așa ceva !

Atîta inocență îl făcea să se cutremure de teamă pentru ea. Era o vrăbiuță, îi explică el, iar ei erau bărbați cu ochii acoperiți de pleoape imense, ca niște ulii. Îi spuse că îi vor pune întrebări, întrebări personale, întrebări pe care și propriul ei frate s-ar simți jenat să i le pună unei femei. O vor întreba dacă e virgină, iar dacă nu e, ce fel de obiceiuri amoroase are logodnicul ei și ce fel de porecle tainice și-au inventat.

Muhammad Ali vorbea dinadins fără menajamente, pentru a atenua șocul pe care avea să-l simtă ea cînd toate astea – sau ceva asemănător – se vor întîmpla cu adevărat. Ochii femeii rămaseră fermi, dar mîinile începură să-i fremete pe marginile biroului.

El continuă :

— Vă vor întreba cîte camere aveți acasă și ce culoare au pereții și în ce zi goliți containerele de gunoi. Vă vor întreba numele mijlociu al fiicei vitrege a mătușii

vărului de-al treilea al mamei bărbatului dumneavoastră. Și lui Mustafa Dar i-au pus deja toate aceste întrebări în Bradford. Iar dacă faceți o singură greșală, sînteți terminată.

— Da, zise ea, iar el o putu auzi cum încearcă să-și stăpînească vocea. Și ce mă sfătuiești, bătrîne?

Acesta era momentul în care Muhammad Ali începea de obicei să șoptească precipitat, să spună că știa pe cineva, un tip de treabă care lucra la consulat, și că prin el, în schimbul unei sume, se putea face rost de hîrutiile necesare, cu toate ștampilele oficiale corespunzătoare. Treaba mergea bine, pentru că deseori femeile îi dădeau cinci sute de rupii sau o brățară de aur care să-i răsplătească eforturile, după care plecau mulțumite.

Veneau de la sute de kilometri distanță — în mod normal se asigura de asta înainte să înceapă să le amăgească —, așa că nu existau mari șanse să se întoarcă, nici chiar atunci cînd descopereau că fuseseră înșelate. Mergeau înapoi la Sargodha sau Lalukhet și începeau să împacheteze și cine știe în ce punct aflau că fuseseră păcălite, dar era oricum prea tîrziu.

Viața e grea și omul trebuie să se descurce cum poate. Lui Muhammad Ali

nu-i dădea mîna să le compătimească pe femeile de fiecare marţi.

Dar vocea îl trădă încă o dată şi, în loc să-şi înceapă discursul obişnuit, se apucă să-i dezvăluie femeii secretul lui cel mai intim.

— Domnişoară Rehana, îi zise vocea, iar el o asculta plin de uimire, sinteţi o persoană deosebită, o bijuterie, şi pentru dumneavoastră am să fac ce n-aş face, probabil, nici pentru propria mea fiică. Am ajuns în posesia unui document care v-ar putea rezolva dintr-un foc toate problemele.

— Şi ce este acest document magic? întrebă ea, nemaexistînd acum nici o îndoială că ochii ei îşi rideau de el.

Bărbatul îşi coborî vocea jos, jos de tot.

— Domnişoară Rehana, e vorba de un paşaport britanic. Marfă de calitate, garantat autentică. Am un bun prieten care va adăuga numele şi fotografia dumneavoastră şi apoi, iute-iute, Anglie, vezi că vin!

Gata, o zisese!

Orice era posibil acum, în această zi a nebuniei lui. Probabil că avea să-i ofere chestia gratis, urmînd să-şi dea palme un an de zile după aceea.

Bătrîn nebun, se certă el. Nebunii cei mai bătrîni sînt fermecaţi de fetele cele mai tinere.

— Dacă am înțeles bine, spuse ea, îmi propuneți să comit o fărădelege...

— Nu o fărădelege, interveni el. Doar o înlesnire.

— ...și să merg la Bradford, Londra, ilegal, prin urmare justificînd părerea proastă pe care o au sahibii despre noi toți. Tataie, ăsta nu e un sfat bun.

— Bradford, *Anglia*, o corectă el îmbufnat. N-ar trebui să-mi primiți sfatul astfel.

— Atunci cum?

— Bibi¹, sînt un biet amărit și v-am oferit acest cadou pentru că sînteți atît de frumoasă. Nu scuipați pe generozitatea mea. Luați obiectul. Sau nu-l luați, mergeți acasă, uitați de *Anglia*, dar, oricum ar fi, nu intrați în clădirea aceea, unde o să vă pierdeți demnitatea.

Însă ea era deja în picioare, întorcîndu-i spatele și îndreptîndu-se spre porți, unde femeile începuseră să se adune și *lala* le îndemna printre înjurături să aibă răbdare sau nici una nu va fi primită înăuntru.

— Atunci n-ai decît să fii proastă! strigă Muhammad Ali în urma ei. Ce-i pasă lui tata dacă ești? (Vrînd, adică, să spună că nu-l interesează.)

Ea nu se întoarce.

— Ăsta-i blestemul poporului nostru! urlă el. Sîntem săraci, sîntem ignoranți și refuzăm categoric să învățăm.

1. Formulă politicoasă folosită în fața unei femei.

— Hei, Muhammad Ali ! îi strigă femeia de la taraba cu betel. Ce păcat că-i plac ăia tineri.

Toată ziua Muhammad Ali nu făcu nimic altceva decît să se învîrtă prin fața porților consulatului. Se certă singur de multe ori : *Pleacă de-aici, prost bătrîn, femeia nu vrea să-ți mai vorbească.* Dar cînd ieși, ea îl găsi așteptînd.

— Salaam, domnule cu sfatul, îl salută ea.

Părea să fie calmă și să-i fi trecut supărarea pe el, iar el se gîndi, *Doamne, Allah, i-a reușit. Sahibii englezi s-au scufundat și ei în ochii aceia și ea și-a asigurat plecarea în Anglia.*

Îi zîmbi plin de speranță. Ea îi întoarse zîmbetul fără nici o problemă.

— Domnișoară Rehana Begum, zise el, felicitări, fiica mea, pentru ceea ce pentru tine e în mod clar momentul victoriei.

Ea îl apucă impetuoasă de braț.

— Haide, zise ea. Dă-mi voie să-ți cum-păr o *pakora* în semn de mulțumire pentru sfat și de scuze pentru impertinența mea.

Stăteau în praful de după-amiază al împrejmuirii, lîngă autobuzul care se pregătea de plecare. Muncitorii își legau saltelele făcute sul pe acoperișul mașinii. Un vînzător ambulant striga la pasageri, încercînd să le vîndă povești de amor și

tablete verzi, amîndouă vindecînd nefericirea. Domnișoara Rehana, împreună cu un Muhammad Ali fericit, își mînceau *pakora* așezați pe „apărătoarea de noroi” a autobuzului, adică pe bara de protecție. Bătrînul expert în consultanță începu să fredoneze încet o melodie din coloana sonoră a unui film. Dogoarea zilei se potolise.

— A fost o logodnă aranjată, zise dintr-o dată domnișoara Rehana. Aveam nouă ani cînd părinții mei au pus-o la cale. Mustafa Dar avea deja treizeci de ani, dar tata voia un bărbat care să aibă grijă de mine așa cum o făcuse el și îl știa pe Mustafa ca pe un tip de încredere. Apoi părinții mei au murit și Mustafa Dar a plecat în Anglia, spunînd că va trimite după mine. Toate astea s-au întîmplat cu mulți ani în urmă. Am o fotografie cu el, dar îmi e ca un străin. Nici măcar vocea nu i-o recunosc la telefon.

Confesiunea îl luă pe Muhammad Ali prin surprindere, dar dădu din cap cu un aer care, spera el, aducea a înțelepciune.

— În fond și la urma urmei, zise el, părinții acționează întotdeauna spre binele copiilor. V-au găsit un bărbat bun și cinstit, care s-a ținut de cuvînt și a trimis după dumneavoastră. Iar acum aveți o viață întreagă în față ca să ajungeți să-l cunoașteți și să-l iubiți.